

Egelopvang Haarlem e.o.

Van Oosten de Bruijnstraat 64
2014 VS Haarlem
Telefoon: 06-28940779
egelopvanghaarlem@gmail.com

Haarlem, 9 januari 2022

Voorwoord Meerjarenplan Egelopvang Haarlem e.o. 2022-2026

Geachte lezer,

Met genoegen presenteren we het meerjarenplan 2022-2026 van de Egelopvang Haarlem e.o.

Door onze steeds indringender wordende klimaatproblemen wordt de noodzaak voor een gedegen herstelprogramma voor natuur en milieu een vereiste. Er moet reparatie plaats vinden van de biodiversiteit, er moet veel meer bewustwording ontstaan tussen de zorg voor ons klimaat en milieu en onze eigen overlevingskansen. Geen kans mag onbenut gelaten worden.

De Egelopvang Haarlem e.o. wil daar aan bijdragen door extra te investeren in communicatie en educatie over de egel en zijn leefomgeving en natuurbehoud in het algemeen.

In voorgaande jaren is ook extra geïnvesteerd door te participeren in het Groenplatform van de gemeente Haarlem. Deze was in algemene zin gericht op behoud en zorg voor natuur in een stedelijke omgeving, waaronder realisatie van natuur-inclusieve bouwprogramma's.

In 2020 en jaren daarvoor was een van de bestuursleden actief in dit platform. De Egelopvang heeft geprobeerd vervanging te vinden, maar het profiel voor deze taak bleek niet makkelijk in te vullen.

Er is de nodige kennis over bouwtrajecten en participatie voor nodig naast de kennis over natuur inclusief bouwen.

De Egelopvang Haarlem e.o. heeft er voor gekozen om voorlopig niet een actieve rol in dit platform te vervullen, maar extra energie te stoppen in educatie en communicatie om een zo breed mogelijk publiek van jong tot oud te bereiken van private persoon tot bedrijfsleven. Dit ligt directer en dichter bij de doelstellingen van de Egelopvang en daarover is ook veel expertise opgebouwd in de loop der jaren.

Een meerjarenplan geeft de richting aan en voor welke ontwikkelingen en vragen de Egelopvang Haarlem e.o. komt te staan.

Afgeleid daarvan kan een jaarlijks een kort activiteitenplan gemaakt worden, waarbij doelen die rechtstreeks met de organisatie te maken hebben en op korte termijn gerealiseerd moeten worden, opgesteld kunnen worden.

Op een gezonde en prettige samenwerking

Bestuur egelopvang Haarlem e.o.

Meerjarenplan stichting Egelopvang Haarlem e.o. 2022-2026

Inhoudsopgave:

- 1. Doelstellingen**
- 2. Ontwikkelingen**
- 3. Opvang verzorging en behandeling en uitzetten**
- 4. Huisvesting**
- 5. Donateurs, fondswerving, subsidies en sponsoring**
- 6. Organisatie**
- 7. Communicatie**
- 8. Educatie**
- 9. Vrijwilligers**

1. Doelstellingen Stichting Egelopvang Haarlem en omstreken (zoals ook opgenomen in artikel 2 van de Statuten):

a)

Egels die door ziekte, verwonding of 'verwezing', niet zelfstandig in de vrije natuur kunnen overleven tijdelijk op te vangen, te verzorgen en te revalideren met als doel een zo spoedige mogelijke terugkeer naar de natuur. Hierbij wordt zoveel mogelijk voorkomen dat dieren onnodige stress ervaren of letsel oplopen en eigen gedrag kunnen blijven vertonen na terugkeer naar de natuur.

b).

Educatie en voorlichting geven over de egel en zijn leefomgeving, in het bijzonder aan personen die egels aanbieden, maar ook die in hun professionele arbeid te maken hebben met de leefomgeving van de egel (plantsoendienst, hoveniers, kwekerijen, bouwbedrijven)

Daarnaast achten wij de voorlichting aan scholen van groot belang omdat in de vroege jeugd het belang en respect voor de natuur en biodiversiteit op een natuurlijke en vanzelfsprekende manier kan worden bijgebracht.

2. Ontwikkelingen

2.1 Zorgplicht als wettelijke taak

De egelstand staat in Europa flink onder druk. Door toename van woningbouw, herinrichting van natuurgebieden, gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt het leefgebied van in het wild levende dieren ernstig bedreigd en met regelmaat fors verstoord. De Egelopvang Haarlem vindt het onbegrijpelijk dat er gemeenten zijn die nog geen dierenwelzijnsbeleid hebben in een tijd die schreeuwt om te investeren in biodiversiteit en bescherming van natuur en milieu. De Egelopvang Haarlem hoopt van harte dat de zorgplicht voor wilde dieren in januari 2022 een wettelijke taak wordt. Daarmee wordt dan in elke geval een basis gelegd om met elke gemeente waar de Egelopvang Haarlem actief is afspraken te maken over hun inzet (fysiek en financieel) om in het wild levende dieren te beschermen.

2.2 Investeren in bewustwording en preventie

De Egelopvang Haarlem wil om bovenstaande redenen meer gaan investeren in educatie en voorlichting zodat er ook preventief gestructureerd gewerkt kan worden aan verbetering van de leefomgeving van de egel. In hoofdstuk 7 communicatie en 8 Educatie wordt hier uitgebreid bij stil gestaan.

3. Opvang, verzorging/behandeling.

Kennisontwikkeling en delen:

De afgelopen jaren is gewerkt aan verbetering van de verzorging en behandeling van de egels. Jaarlijks worden protocollen gescreend en waar nodig aangepast. Dit betreft dan aanpassingen in de verzorging en behandeling bij verschillende ziektes op basis van nieuwe inzichten ,maar kan ook gaan over de organisatie van de opvang als het gaat om het uitzetbeleid, uitzetgebieden, 'uitwintuinen' etc.

De Egelopvang Haarlem wil graag meer kennis van de egel, de egelhabitat en de behandeling en verzorging van zieke of verweesde egels. Er is gebleken dat het van belang is om ook te volgen wat er internationaal voor ontwikkelingen zijn omtrent de behandel- en verzorgings-kennis over de egel. Contacten en investeren in die contacten met egelopvangen uit de regio is van belang de komende jaren om de zorg en behandeling verder te optimaliseren. (regionaal overleg starten)

De Egelopvang Haarlem is er in geslaagd door gerichte medische behandeling en goede protocollaire afspraken om de behandelingsperiode en opnameduur aanzienlijk te verlagen.

Er is door de Egelopvang Haarlem de afgelopen jaren veel deelbare kennis opgedaan waarvan het de moeite waard is om die met anderen opvangcentra te delen in zowel binnen- en buitenland.

Meer aandacht hieraan heeft ook gevolgen voor de financiering van activiteiten die hier uit volgen. In de begrotingen voor de komende jaren zal daar rekening mee gehouden worden.

Het sterftcijfer van opgevangen egels als indicator van succes van de behandeling en verzorging gebruiken is met de huidige omstandigheden wat riskant. Externe factoren zoals klimaatwisselingen, verstoring van het leefgebied gebruik van pesticiden en te weinig natuurlijk voedsel tot hun beschikking (leefgebied-inperking) zijn allen factoren die egel met meer en meer complexe ziektes kunnen raken, die de kans op sterfte vergroten.

Ook het aantal opgevangen egels geeft niet altijd een goed beeld hoe het er voorstaat met de egelstand Je kunt niet stellen dat als er minder egels in een jaar worden opgevangen, het dus dan blijkbaar beter gaat met de egels. Het kan ook zijn dat er veel meer egels dood zijn gegaan en een aflopend aanbod voor de opvang juist een teken is dat het snel bergafwaarts gaat met de egelstand. Tellen van egels zoals dat met vogels nationaal gebeurt, wordt ook met egels gedaan, maar omdat egels 's nachts eten en mensen doorgaans slapen zal er nooit een betrouwbare telling op deze wijze plaats kunnen vinden.

De aard en ernst van de ziektes waarmee egels binnen gebracht worden kunnen wel een indicator zijn omdat de mate waarin ziektes optreden iets kan zeggen over de leefomgeving van de egel. Investeren in betrouwbare instrumenten om de egelstand goed te kunnen monitoren zijn dus van belang. De Egelopvang Haarlem wil graag bijdragen aan het ontwikkelen en verbeteren daarvan en gaat daar, indien de financiële middelen dat toestaan, budget voor vrijmaken.

Het uitzetbeleid:

Doel van het uitzetbeleid is een zo optimaal mogelijke verdere kans voor de egel om na de opvang in de natuur te kunnen overleven. In dat kader hebben wij diverse criteria ontwikkeld op grond waarvan door de beheerder wordt bepaald wanneer een egel vanuit de opvang naar een uitwintuin gaat en vanuit een uitwintuin kan worden uitgezet in de natuur.

Een 'uitwintuin' kan gezien worden als een tussenfase op weg naar het uitzetten in de natuur met een zo groot mogelijke levenskans, waar indien nodig gebruik van gemaakt worden.

Ook de uitzetgebieden in de natuur worden zorgvuldig geselecteerd en wordt bij het uitzetten van egels rekening gehouden met diverse aspecten, zoals gebiedsgrootte, verkeersdrukte, voedselmogelijkheden etc.

Er dient gezorgd te worden voor voldoende en geschikte 'uitwintuinen' en uitzetgebieden. Het evalueren en werven van de uitwintuinen en het geven van voorlichting aan en het onderhouden van contact met de tuinhouders zullen een voortdurende activiteit zijn, ook in 2022 en daarop volgende jaren.

We streven ernaar om elk jaar een bijeenkomst voor alle tuinhouders te organiseren ter verdere kennisoverdracht/-uitwisseling en betrokkenheid, naast de individuele contacten tussen de opvang en de tuinhouders.

4. Huisvesting.

In 2021 is de Egelopvang Haarlem uitgebreid, waardoor er meer ruimte voor de opvang van egels is gekomen. Ook zijn in het pand een aantal verbeteringen doorgevoerd t.b.v. de elektra-installatie. De Egelopvang Haarlem heeft dringend behoefte aan een educatieve, representatieve ruimte die voor uitvoering van het educatieve- en communicatie programma, vrijwilligers bijeenkomsten en sponsoringactiviteiten. Met de gemeente is een gesprek gevoerd over eventuele ingebruikname van de NME ruimte die in begin 2022 vrij gaat komen.

Uit dit gesprek bleek dat de gemeente van mening is dat de ruimte in samenwerking met de stichting Bedenk ingevuld moet gaan worden en dat het bestemmingsplan van dien aard is dat dit in de toekomst het gehele complex voor andere doeleinden gebruik kan gaan worden dan voor opvang van egels en huisdieren. Dit kwam als een tamelijke verrassing. Weliswaar werd ook duidelijk dat dit ook nog wel enige jaren kon duren, maar juist deze onduidelijkheid bemoeilijkt de verdere ontwikkeling van de Egelopvang.

De Egelopvang Haarlem wil graag continuïteitgaranties in de huisvesting hebben t.b.v. investeringen die ze zou willen doen in een educatieve ruimte en het realiseren van het communicatie- en educatieplan. Daarnaast lopen de doelstellingen voor het gebruik van de voormalige NME ruimte van de Stichting Bedenk en de Egelopvang dermate uiteen dat een gemeenschappelijke invulling niet realistisch lijkt.

De Egelopvang Haarlem zal dus het komend jaar ook zelf na alternatieve huisvesting uitkijken waarbij het realiseren van een goede egelopvang-locatie en een representatieve ruimte voor communicatieve/educatieve doeleinden in een gebouw of op een terrein prioriteit hebben.

5. Donateurs, fondswerving, subsidies en sponsoring

De Egelopvang Haarlem wordt volledig gerund door vrijwilligers. De financiering voor de Egelopvang wordt bijeengebracht door subsidies (gemeentes / provincie), fondsen, donaties en legaten.

Voor de egelopvang is meerjarige financiële continuïteit van groot belang. Er is al een heel behoorlijke spreiding in de wijze waarop financiële middelen worden verworven, maar de Egelopvang wil daar de komende jaren 'sponsoring' en MVO (maatschappelijk verantwoord ondernemen) als verwervingsmogelijkheid aan toevoegen.

Enerzijds omdat dit weer extra bewustwording en motivatie bij sponsoren te weeg brengt om te investeren in dier en milieu en anderzijds omdat daarmee een extra inkomstenbronnen aangeboord kunnen worden die weer ingezet kunnen worden ter verdere verbetering van opvang, communicatie en educatie. Voor bedrijven of organisaties die willen sponsoren of in het kader van MVO samenwerking aan willen gaan met de Egelopvang Haarlem, wil de Egelopvang Haarlem ook tegenprestatie kunnen bieden in de vorm van aantrekkelijke beloningen (vermelding op sociale media, gebruik educatieve ruimte, lezingen in het bedrijf etc.)

6 Organisatie

Bij de Egelopvang Haarlem wordt momenteel bijna alle noodzakelijke personele activiteiten door vrijwilligers ingevuld.

Door verbeterde behandeling en efficiëntere protocollen verwacht de egelopvang minder beheerderskosten te maken. In de begroting voor 2022 is daar rekening mee gehouden.

Om die reden zullen de gemeentes dan ook gevraagd worden om hun subsidie te verstrekken op basis van de kostprijs per egel.

Omdat de Egelopvang Haarlem niet zonder beheerder kan moeten er voldoende reserves zijn voor het snel kunnen vervangen van een beheerde. Er is besloten om 3 x de jaarbegroting exclusief beheerderskosten als weerstandsvermogen in reserve te hebben. Dat geeft voldoende gelegenheid en tijd om een betaalde vervanger te zoeken zonder de continuïteit van de organisatie van de egelopvang in gevaar te brengen.

Voor de coördinaties van de collectes is een aparte taak gemaakt. Een van de vrijwilligers is bereid geweest dit op zich te nemen en ook te kijken samen met het bestuur op welke wijze de collectes het beste ingezet kunnen worden in het kader van verwerven van financiële middelen maar ook als bijdrage aan bewustwording en voorlichting.

Er heeft taakoverdracht plaatsgevonden van de coördinatie van vrijwilligers die rechtstreeks de opvang van de egels op de Egelopvang verzorgen. De vorige coördinator heeft dit werk meerdere jaren gedaan waarvoor de Egelopvang zeer erkentelijk is.

7 Communicatie:

Bij de provincie Noord- Holland is subsidie gevraagd en verkregen om een communicatieplan uit te werken. Dit plan wordt door een aangetrokken bureau uitgewerkt.

Enerzijds bestaat dit uit een inventarisatie en beschrijving van de huidige communicatiestructuur, communicatiemiddelen en huidige stakeholders (belanghebbenden) en hoe zij zich verhouden tot de doelstellingen van de stichting. Anderzijds wat de Egelopvang wil bereiken bij of met de specifieke stakeholders (denk aan beleidsafdelingen van gemeentes, afdelingen groenonderhoud, waterbeheer gemeentes en provincies, donateurs, legatarissen vrijwilligers etc.)

Bij toekomstige relaties met de verschillende belanghebbenden wordt vastgelegd wat wenselijk en nodig is voor de communicatie met hen, welke huidige communicatiemiddelen nog steeds van belang zijn en welke nieuwe ontwikkeld moeten gaan worden of zijn te gebruiken.

Dit wordt vervolgens vastgelegd in beleid door het bestuur. Als er een goed overzicht is langs welke lijnen de communicatie lopen en voor wie op welk moment informatie wordt gegeven of gevraagd, dan is bij veranderingen de kans klein dat iemand over het hoofd wordt gezien om bijtijds te betrekken bij die veranderingen.

De uitwerking van het plan heeft een start gemaakt en wordt in het 1^e kwartaal 2022 afgerond en vastgesteld. Zo is er uit de interviews die gehouden zijn bij diverse belanghebbenden gebleken dat er duidelijk behoefte is om de interne communicatie tussen bestuur, beheer en vrijwilligers te vergroten en te investeren in nieuws en informatie over het reilen en zeilen van de Egelopvang en in overdracht van kennis en kunde in de verzorging van egels. Vrijwilligers zijn de belangrijkste ambassadeurs voor de Egelopvang en grotere betrokkenheid bij de organisatie van de Egelopvang.

Ook zijn er diverse ideeën om donateurs en fondsen gestructureerd te betrekken bij de Egelopvang en meer kruisbestuiving toe te passen op de verschillende verwervingsmethoden voor financiën.

Het plan zal in het 2^e kwartaal 2022 ten uitvoer worden gebracht en zal een doorlooptijd hebben qua realisatie van verschillende jaren. Er wordt prioritering aangebracht en ook gekeken welke financiële middelen op welk moment voor de realisatie van het plan nodig zijn. Dat vindt dan in elke jaarbegroting de komende jaren zijn beslag.

8. Educatieplan

De Egelopvang Haarlem heeft besloten educatie over de egel en egel-habitat tot een zeer belangrijk speerpunt te maken. Bewustwording en kennisverbreding hierover dient niet alleen de egel, maar alle in het wild levende dieren. Educatie is essentieel als investering in de noodzaak van behoud en uitbreiding van biodiversiteit. Een speciaal op scholen gericht programma voor onderbouw en bovenbouw basisonderwijs wordt ontwikkeld. Een aparte programma voor kinderen van de BSO's en ook spreekbeurtpakketten welke kinderen kunnen gebruiken bij het geven van een spreekbeurt over egels. Ook voor het voortgezet onderwijs wordt een speciaal programma ontwikkeld.

Voor bedrijven en organisaties worden lezingen gemaakt en voorlichtingsmateriaal. Voor gemeenten zal bijvoorbeeld onderscheid gemaakt worden in beleid en uitvoering. Degene die hovenierstaken voor of namens de gemeenten uitvoeren hebben doorgaans andere interesses dan de beleidsmakers als het om kennis over de egel en zijn leefomgeving gaat.

Voor sponsors en MVO organisaties moet gekeken worden wat voor hen aantrekkelijke informatie is om te krijgen en op welke wijze zij betrokken willen zijn en blijven bij de Egelopvang. Dat kan in de vorm van een specifiek educatieprogramma, maar ook op andere manieren ingevuld worden.

Voor de realisatie van dit plan is subsidie bij de provincie Noord Holland aangevraagd en verkregen. Het educatieplan is begin april gereed en wordt door het bestuur vastgelegd in beleid. De realisatie van het educatieplan gaat hand in hand met het communicatieplan. Meer en groter bereik en betrokkenheid van belanghebbenden zorgt automatisch voor een grotere behoefte aan educatieve en voorlichtingsactiviteiten.

De realisatie van dit plan en de bedoelde effecten tot meer educatieve activiteiten spreiden zich over meerdere jaren uit.

De mogelijkheid tot het lopen van stages vormt al sinds jaar en dag een onderdeel van de taak van de Egelopvang. Dat kan natuurlijk alleen als de egels niet in winterslaap zijn en dus de mogelijkheid voor stageperiodes blijven beperkt tot een aantal maanden waarin er sprake is van directe verzorging van

de egels. Als ondersteuning voor de vrijwilligers die de stagiaires begeleiden kan ook een educatieprogramma worden gemaakt.

9.Vrijwilligers

De Egelopvang Haarlem e.o. is een volledig door vrijwilligers gedreven organisatie, allen met een passie voor de egel en in bredere zin voor de natuur en behoud ervan. De stichting heeft, juist omdat het een vrijwilligersorganisatie is de verantwoordelijkheid in het belang van de egel om zo professioneel als mogelijke organisatie te realiseren. Investeren in de vrijwilligers hoort daarbij. Vrijwilligers zijn een binding aangegaan met de Egelopvang om uiteenlopende redenen. Vrijwilligers zijn zich goed bewust wat zij willen dat het werk bij de egelopvang voor hen oplevert. Dat kan de zorgzaamheid voor de egels zijn; het belang van natuurbehoud; het sociale netwerk wat de opvang met zich mee brengt; de behoefte aan kennis over de egel; de wens om verantwoordelijkheid naar vermogen te dragen in een organisatie en daarvoor gewaardeerd worden; vrijwilligerswerk als belang voor loopbaanontwikkeling etc. Zeer diverse en uiteenlopende doelen.

De Egelopvang moet voor al deze vrijwilligers met verschillende motieven een aangenaam werkklimaat scheppen en voldoende ontplooiingsmogelijkheden. De communicatie tussen bestuur en vrijwilligers en tussen de verschillende vrijwilligersgroepen met een eigen takenpakket moet goed zijn en goed gefaciliteerd worden. Regelmatige scholingsmogelijkheden voor zowel de 1^e-lijns verzorgers, de verzorgers op de opvang en andere vrijwilligers.

Activiteitenplan Egelopvang Haarlem 2022

Periodiek overleg beheerder en 1^e-lijnsverzorgers (2-3maal per jaar)

Onderwerpen o.a.

- aanpassen protocollen, medicijnlijst
- tuin en uitzet beleid
- overzichtelijke medicijn en artikelen kast
- inrichten t.b.v. 1^e-lijns administratie

Aansluiting organisatie egelopvang op 1^e-lijnsopvang (2 x per jaar)

Beheerder, coördinator egelopvang, 1^e lijnverzorgers

Onderwerpen:

Gezamenlijke Inventarisatie van te bespreken verbeteringen en afspraken over de uitwerking daarvan maken o.a. communicatie, deskundigheidsbevordering, werkafspraken en communicatie daarover etc.